

Prijs voor veelbelovende start-ups blijkt geen garantie voor succes

Hans de Jongh
Amsterdam

Als vanmiddag de finale plaatsvindt van New Venture 2009, zullen er weinig mensen zijn die zich nog de eerste winnaars kunnen herinneren van deze wedstrijd voor beginnende ondernemers.

Dat is niet zo gek. Twee van de drie start-ups die elf jaar geleden met de eer streken, hebben het bijltje er lang en breed bij neergegoid. Toch zijn ze blij dat ze in 1998 wonnen.

'Onze eerste financier hebben we voor 100% binnen gekregen via New Venture', zegt Dick Bultermans (58), een van de oprichters van Oratrix Development, dat eind vorige eeuw in de prijzen viel. 'New Venture gaf ons een belangrijke steun in de rug. Zo'n prijs maakt je bewust van je mogelijkheden.'

Desondanks ging internetpionier Oratrix vier jaar na de oprichting failliet. De eerste kapitaalinjectie, van incubator Twinning — inmiddels ook ter ziele — bleek ontoereikend. Oratrix had een paar miljoen extra nodig om voor

de ontwikkeling van zijn product, een zogenoemde 'player' om audio- en video-opnamen geschikt te maken voor het internet.

Helaas, de investeerders snapten de markt niet en vonden de risico's te groot, aldus Bultermans, die na zijn ondernemersavontuur weer wetenschapper werd. Toen de internetzeepbel inklapte, gaven Bultermans en zijn twee medeoprichters het op. 'Het was tijd om te stoppen. We konden geen financiers vinden en het leek erop dat daar niet snel verandering in zou komen.'

De stekker ging ook voortijdig uit een andere winnaar van 1998. Dat waren twee onderzoekers van de landbouwuniversiteit uit Wageningen. Zij wilden milieuvriendelijke wegwerpluiers van vlasvezels maken. Maar 'Fluffy Flax' bleek al snel te duur. Zo staat het de mensen in Wageningen althans nog bij. 'Iemand denkt hier zeker weten dat het is stukgelopen op de kostprijs,' zegt een universitaire woordvoerder na wat rondvragen.

Niet iedereen is het zo slecht vergaan als de eerste ondernemers

die met de New Venture-prijs aan de haal gingen. Dat althans is de conclusie van een recent onderzoek in opdracht van adviesbureau McKinsey. De oprichters van New Venture hebben alle 300 deelnemers die in de loop der jaren hebben meegedongen laten aanschrijven. Onder de respondenten die daadwerkelijk het ondernemerspad op waren gegaan, is meer dan 90% nog in bedrijf.

Eén belangrijke kanttekening:

Elf jaar lang prijs Strijden om een ton

- New Venture wil innovatief ondernemerschap stimuleren
- De prijs werd in 1998 het leven geroepen door McKinsey & Company
- De wedstrijd telt drie rondes en culmineert in de keuze van drie winnaars
- Het totale prijzengeld bedraagt € 100.000

het gaat om niet meer dan 171 ondernemingen. Bovendien is met een duidelijk dat zij niet allemaal in blakende gezondheid verkeren.

Daarvoor is niet meer nodig dan een blik op de website van New Venture. De organisatie stelt hier enkele finalisten als paradepaardjes voor, zoals bijvoorbeeld Happy Shrimp.

Deze groene publiekstrekker, die garnalen op duurzame wijze wil kweken, heeft zijn belofte nooit kunnen waarmaken. De Rotterdamse start-up is, zo onthulde deze krant vorig jaar, gestruikeld over interne ruzies en technische onkunde. Happy Shrimp bestaat nog, maar dit showmodel van New Venture oogt niet meer zo blij als aan het begin.

Hetzelfde verhaal gaat op voor een van de andere 'alumni', zoals New Venture zijn boegbeelden noemt. Ronald Mannak overtuigde de jury twee jaar geleden met zijn bedrijf 1upToys. Mannak zou de wereld veroveren met zijn luchtgitaren. Het liep anders. Vorige maand moest Mannak tegen deze krant erkennen dat zijn

luchtgitaaravontuur is mislukt.

Wat geeft deze kleine rij voorbeelden aan? Niet zo veel spraakmakends. Iedereen weet dat roem vergankelijk is en succes nooit valt te garanderen. Maar voor de realiteitszinder kan het geen kwaad om af en toe vast te stellen dat prijzen alerminst zaligmakend zijn.

Dat maakte ze overigens niet minder relevant. Met een New Venture-prijs op zak spelen de start-ups zich in de 'picture' bij potentiële klanten en investeerders. Die laatste groep profiteert ook. Dankzij de wedstrijden hoeven ze zelf iets minder hard te werken om het kaf van het koren onder opkomende bedrijven te scheiden.

'Het is een mooie manier om namen en concepten onder ogen te krijgen', zegt Patrick Polak, partner van investeringsmaatschappij Newion. 'Het scheelt ons een hoop research.'

Dat veel winnaars niet uitgroeien tot nieuwe TomToms, verbaast Polak niets. 'De kans daarop is voor elke start-up vreselijk klein.' Bovendien, ook een ster als TomTom kan hard vallen.

De 10 New Venture-finalisten van dit jaar

• Adjust Bracket

Dit orthodontische 'slotje' maakt beugels comfortabeler. Het bijstellen gaat pijnlozer en de behandeling sneller. De patiënt is blij en de tandarts houdt tijd over.

• Elemental

Elemental wint koper uit de as van vuilverbranders. Dat gaat goedkoper dan met de huidige scheiders

• Flux

Een designstoel van enkele millimeters dik. Op te vouwen tot een handzaam koffertje en geschikt voor reclame-uitingen.

• Grippey

Handgreep om lastige voorwerpen makkelijk te verplaatsen, zoals een wasmachine die naar zolder moet.

• HivioSense

Een test om een hiv-besmetting snel en goedkoop vast te stellen.

• Nautic Arm

Een constructie die voorkomt dat een sleepboot tijdens het slepen scheef wordt getrokken of helemaal kapseist.

• Outdoor Game Console

Spelcomputer om ook in de buitenlucht te kunnen 'gamen'.

• Salusion

Een systeem dat waarschuwt wanneer een incontinentie bejaarde moet worden verschoond.

• Time

Deze 'ballon' maakt het mogelijk om medische ingrepen uit te voeren buiten de operatiekamer.

• VirtuaLock

Software die helpt tegen diefstal. Iedereen in de directe omgeving wordt snel gewaarschuwd.

De genomineerden krijgen mediatraining en les in 'pitchen'. Linksonder de opvouwbare stoel van Flux.

Foto's: Ngoc Binh Tran

